

Fortsatt undersökning av brandgravfältet på
Tulonens gårdsplan i Palviala by av Karkku socken
i juni och juli 1911.

De under åren 1908 och 1909 påbörjade grävningarna på Tulonens gårdsplan i Palviala by av Karkku socken fortsattes av mig med biträde av studeranden C. A. Nordman i juni och av mig ensam i juli 1911. I juni undersöktes ett ca 8.4 m långt (från W till O) och ca 2.5 - 6 m brett (från N till S) område NW, N och Ö om källaren, vilket område låg mellan grävningarna från åren 1908 och 1909 och omfattade rutorna A 2, 3, B 2-5, en del av B 6, en del av C 1, hela C 2 och 3, en del av C 4, hela C 5, en liten del av C 6 samt delar av D 1, D 2 och D 3.

I juli utsträcktes grävningarna ca 6 m i västlig riktning från juniområdet norra och nordvästra sida med en bredd av 2.5 - 3.5 m (rutorna C 4 ~~och 5~~ delvis, D 3 delvis, D 4, D 5 ^{och 6} delvis, E 5 - 7) och undersöktes ett ca 7.5 m långt (N-S) och 1.5 - 3.7 m brett (W-O) område under nordvästra hälften av ut-huslängan samt den närmast Ö om denna belägna smala jordbremsan mot granntomten i S (rutorna A 10, B 10, B 9 delvis, C 9, 10, D 9, D 10 delvis och E 9 delvis).

Gården mellan boningshuset och källaren var tämligen plan; några stenar stucks upp ur den magra torven och nära boningshusets södra hörn stod en möjligen jordfast större sten (jfr fotol nr 3016 från grävningen 1908). Under arbetet visade sig tydligt, att gårdsplanen, sannolikt vid uppförandet av boningshuset, blivit jämnad. I dess norra del (rutorna D 1-3 och E 2-3) hade man grävt ned större stenar för att undanskaffa dem och för att fylla ut gropar. Någon uppgift, om under detta arbete fynd av fornsaker blivit gjorda, kunde icke erhållas.

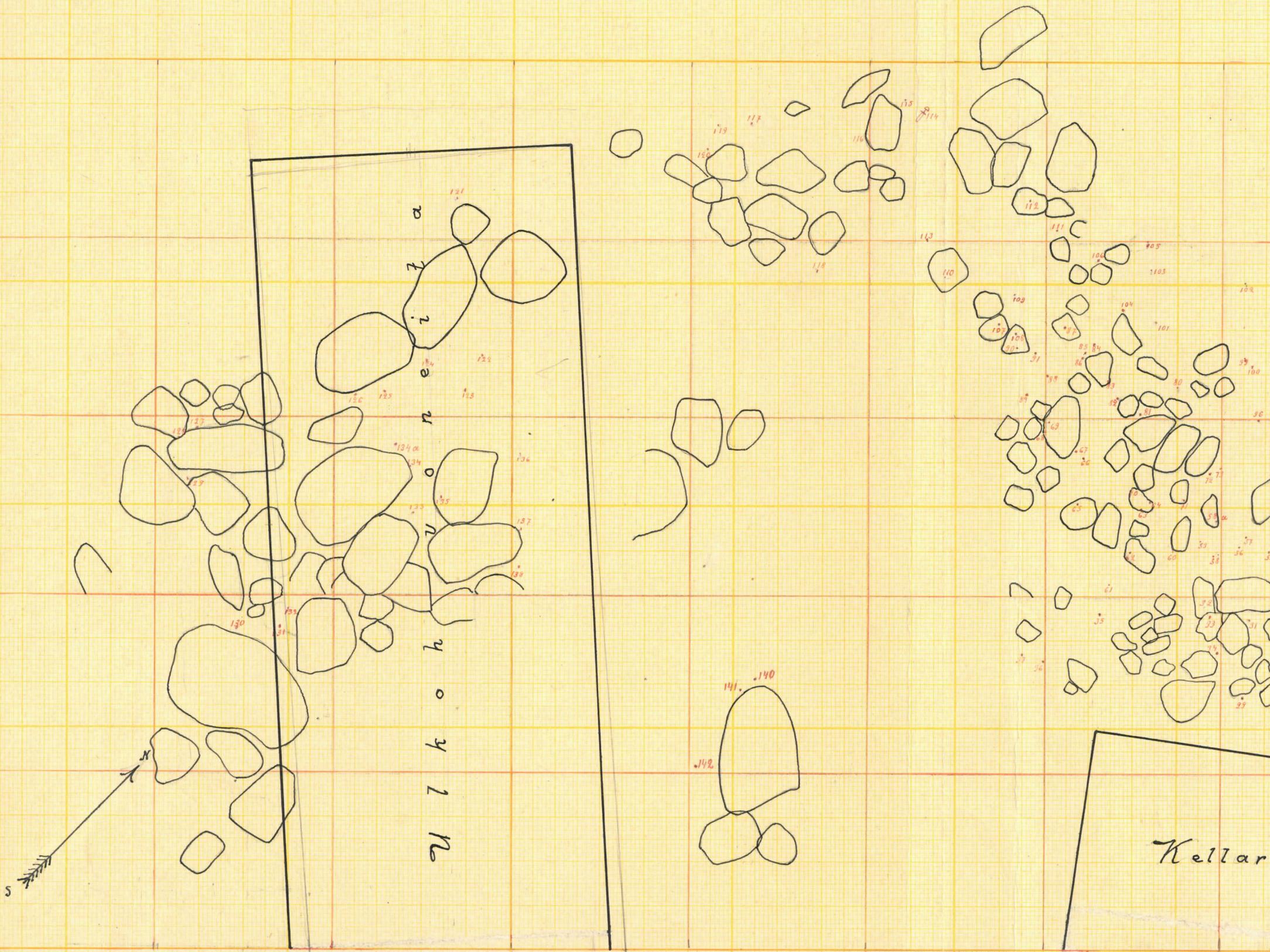
Vid provgrävningar hittades här nära jordytan endast enstaka lerkörbitar, som kunna ha blivit kastade dit med fyllningsjord från en annan del av gårdsplanen. Sock SW om detta bälte eller i rutorna E 6, 7, sydöstra delen av D 2-4, rutan D 5 och halva D 6 samt rutorna C 2-5, B 2-6, A 2, 3 blottades resterna av en för de finska yngre järnåldersgravfälten Karakteristisk stensättning, bestående av stenar av mycket väslande storlek (jfr kartan). För det mesta lägo stenarna i blott ett lager strax under torven, på några ställen i 2 eller 3 lager, de större stenarna voro synlige redan ovan torven. I några rutor var stenplanen något gles (B 2, 3, C 3, D 3-5). I C 3 täckte påhörd lera kulturlaget. Vid grävningen av källargropen har synbarligen en skelettgrav från en något yngre tid än brandgravarna blivit förstörd, vars norra ända har sträckt sig in på rutorna B 3 och B 4. Här hittades 34-42 cm under jordytan några bitar av ylletyg med bronsspiral och några spiker (H. M. 5853: 29, 32, 33). Sekundära bisättningar av obrända lik ha i Finland blivit flerstädes påträffade.

Brandgravarnes rester - brända benbitar och gravgods - hittades på väslande djup under den nuvarande jordytan. I A 2, 3, B 2-5, C 1-4 anträffades de på 10-30 cm djup ofta nära det örönda sandskiktet, mellan och någon gång under stenplanens stenar. På ett något större djup, 25-40 cm, lägo de i rutan D 4, där bl. a. delen av hestmundering - ett betsel med tillhörande remberlag (H. M. 5868: 19, 20, 27-29) hittades, och i D 5 gick kulturjorden vid punkt 109 ned till 50 cm djup. Men den så gott som alla övriga fynd från den hittills behandlade nordligare delen av brandgravfältet här-

rörde från vikingatiden, hittades vid punkt 105 i rutan D5 ett likarmat bronsspänne med djurhuvudsändar ^{H. M. 5868: 59} som måste dateras till folkvandringstiden (sannolikt 6. seklet). Ett vid 118a i rutan D7 funnet ^(H. M. 5868: 68) hästskeformigt järnspänne med upprullade ändar (kan vara från tiden omkring år 800 och en vid punkt 117 i rutan E7 funnen sax med elliptiskt böjd bygel (5868: 83) hör till den äldre typen, som kom ur bruk under vikingatiden.

Gravfältets sydvästra under och bakom uthuslängan belägna del skilde sig från den nordligare och östligare delen genom att stenläggningen bestod av många stora stenar, mellan vilka på sina ställen, t. ex. i rutorna B9, 10, kunde ligga mindre stenar i ända till 4-6 lager. Av denna del undersöktes rutorna A10, B10, C9, 10, D9, 10 och en del av E9. Kulturjorden utmärkte sig här för sin djupt svarta färg. Det fåtaliga gravgodset låg på ringa djup, 5-25 cm, under jordytan och tillhörde en tidig del av vikingatiden. Även här hittades, vid punkt 132 i rutan B10, ett föremål från föregående period, ett likarmat bronsspänne av den slanka och lilla äldre typen, som levde huvudsakligen under 6. och 7. seklet.

Alfred Hackman.

10

9

8

7

6

5

0

1

2

3

4

5

6

7

8

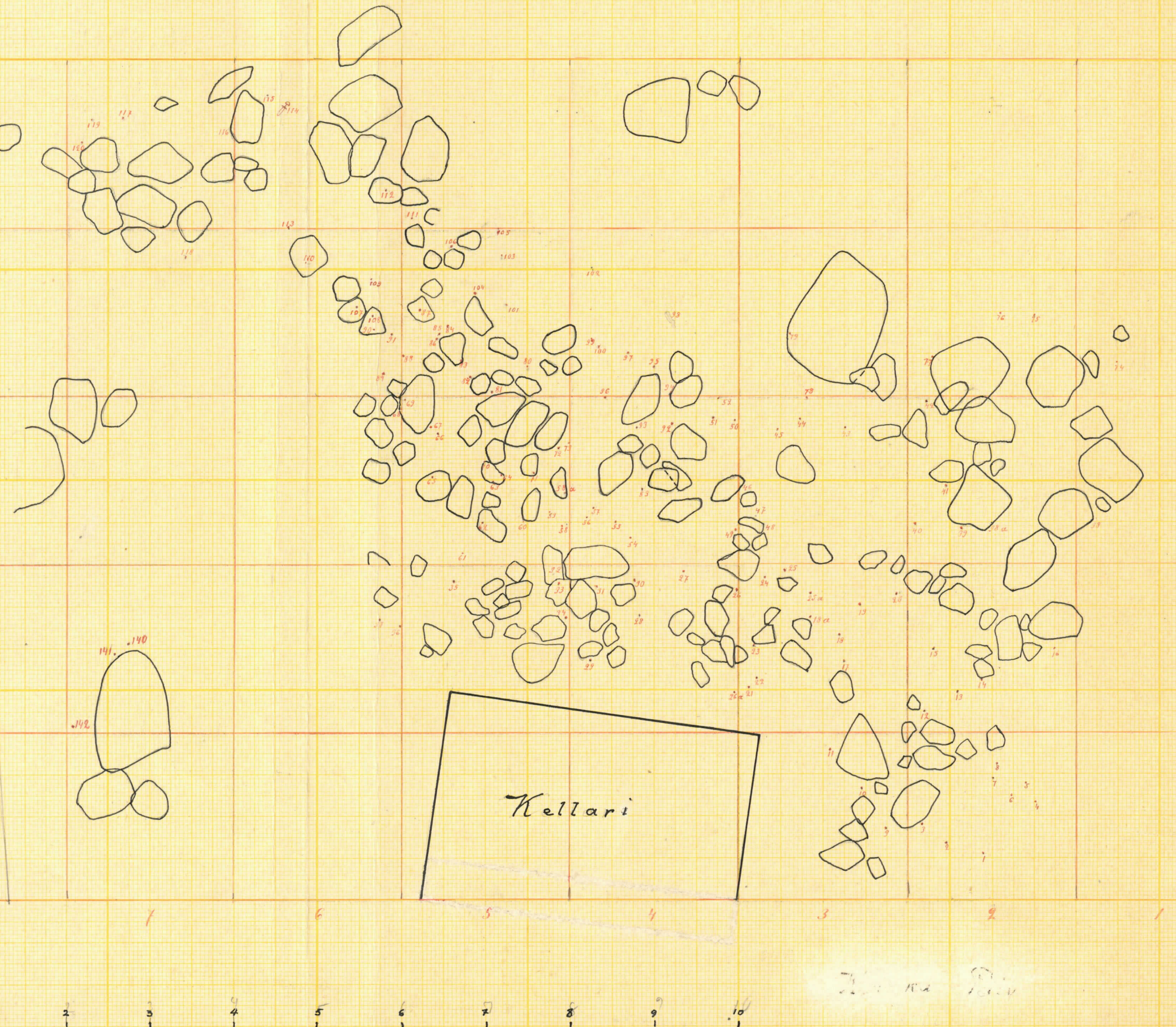
Kellar

Pollukalmisto

Fr. Tulosen pihalla Tuomiston talon maalla
Karkun pitäjän Palvialan kylässä.

Tutki ja kartoitti v.-1911

A. Haekman.

Karkku socken.
H. M. 5853, 5868.

1. En del af gruffältet på J. Tulonens tomt i Palviala
by: området Nam Källaren, rectora B 3-5, C 3-5.
Torven är borttagen, jordfyllningen mellan stenarna delvis
undersökt.

2. En annan del af samma gruffält: rectora D 3, 4,
E 3-5. I förgrunden till höger, stenar, som Tulonen
hade grävt ned i jorden vid planerandet af sin gårdspåsar.

3. En del af samme græffält: området W om Tuloneus uthus. Till vänster Tuloneus stuga.

4. En del af samme græffält: rutan B 10.

A. Hackman 1911.

Karhka, Palviala.

Tuloksen kaluisto.

lev. 3236.

Tuloksen ulkokuonerivin takana oleva alue lev. 3237.
kaluistoa; tutk. 1911.

Karkku, Palviala.

Tulosen kaluisto (etualalla) Tammiiston lev. 3031.
Pilalla. Tuohi-A. H:n kesäk. 1909.

Tulosen kaluisto. 1911.

lev. 3235.